

Inleiding

Het einde van de raadsperiode 2014-2018 komt dichterbij. Een mooi moment om in deze Algemene Beschouwingen even achterom te kijken. Waar komen we vandaan, wat is er veranderd en kunnen we daar tevreden over zijn? Daarnaast willen we een aantal lijnen trekken richting de toekomst. Zo is er vast een glimp te zien van ons verkiezingsprogramma 2018-2022 in wording. De concrete vragen die we hebben voor het college hebben we in de tekst **vetgedrukt**. Daarnaast vindt u de vragen ook gegroepeerd aan het eind van dit document.

Terugblik 2014-2018

Terugkijkend op de afgelopen periode willen we een aantal mijlpalen benoemen.

De BAR-organisatie

Na een aantal jaren van voorbereidingen is op 1 januari 2014 de BAR-organisatie formeel gestart. Zo'n grote organisatieverandering gaat vanzelfsprekend gepaard met kinderziektes. Het blijft een uitdaging om meerdere culturen samen te voegen. We kunnen nu constateren dat deze kinderziektes grotendeels voorbij zijn en dat de financiële bezuinigingsdoelstellingen ruimschoots worden gehaald. De ChristenUnie is trots op de BAR-organisatie en haar werknemers. Ongeacht afkomst of woonplaats, we zien gemotiveerde, betrokken en inhoudelijk gedreven ambtenaren aan de slag voor onze gemeente.

De drie decentralisaties

Op 1 januari 2015, een jaar na de start van de BAR-organisatie, kwam de volgende grote organisatieverandering: de decentralisaties binnen het sociaal domein. Moet u indenken: gelijktijdig met het wennen aan een nieuwe organisatie gezamenlijk toewerken naar die 1^e januari 2015. En dat terwijl er vanuit Den Haag en vanuit de zorgverzekeraars en -instellingen ook veel informatie niet tijdig beschikbaar was. En toch kregen ze het voor elkaar! Ook hier soms met vallen en opstaan, en na juridische inkadering ook een noodzakelijke aanscherping van het beleid. De kanteling van de zorg is daarmee nog zeker niet als gedaan te beschouwen, daar zal nog wel een tijd overheen gaan. Maar door de inwoner en zijn of haar mogelijkheden en behoeften centraal te zetten, zijn we wel op weg naar een overheid die maatwerk levert.

Het Integraal Accommodatieplan

Het formuleren en vaststellen van het integraal accommodatieplan (IAP) is zeker een mijlpaal te noemen van dit college. Naar ons weten is er nog niet eerder op deze integrale schaal gekeken naar het totale maatschappelijke vastgoed van de gemeente, en is er plan opgesteld voor herverdeling en optimalisering van kavels en gebouwen. Het plan stak en steekt goed in elkaar, en biedt nog voldoende mogelijkheden om in de uitwerking nadere detaillering aan te brengen, of onderdelen toch anders in te gaan vullen. De realisatie van Sporthal de Wissel is straks een mooi eerste resultaat.

Omgevingsvisie Ridderkerk

Een ander gereedgekomen plan is de Omgevingsvisie Ridderkerk, die onlangs door de gemeenteraad is vastgesteld. Nu nog formeel (wettelijk gezien) als structuurvisie, maar wel in lijn met de toekomstige regels die gaan gelden binnen de Omgevingswet. Robuust en toekomst vast dus. Inhoudelijk waren er genoeg aanleidingen om de voorgaande structuurvisie aan te passen. De ChristenUnie is blij met onderwerpen als het centraal stellen van de fiets, het vergroenen en het verduurzamen van de woningvoorraad.

We kijken uit naar de eerste uitwerkingen van de omgevingsvisie, die zijn opgenomen in het uitvoeringsprogramma. **Welke onderdelen van het uitvoeringsprogramma worden deze collegeperiode nog concreet in gang gezet?**

Duurzaamheid

Met de inzet van de wethouder duurzaamheid en een gealloceerde ambtenaar voor duurzaamheid, de inzet van raadsleden, ondernemers en inwoners begint het vliegwiel van duurzaamheid sneller te draaien. Zonnepanelen op De Fakkels, het rouwcentrum en de gladheidsbestrijdingsfaciliteit, het Milieu- en Duurzaamheidsprogramma 2016 – 2020, nul op de meter woningen, energie neutraal bouwen op de Rembrandtweg, onderzoek naar bijna energieneutraal bedrijventerrein Nieuw Reijerwaard, aandacht voor openbaar vervoer, voetganger en de fiets, de samenwerking met Softs voor mooie innovatieve duurzaamheidsprojecten en de coöperatie "De groene stroom". Zomaar een greep uit een aantal concrete voorstellen, moties, initiatieven en ontwikkelingen van de afgelopen paar jaar die alles te maken hebben met het praktisch invullen van duurzaamheidsdoelstellingen. Eerder werd op aangegeven van de ChristenUnie duurzaamheid als vaste paragraaf in raadsvoorstellen geïntroduceerd. Nodig om ons constant bij de les te houden dat duurzaamheid overal toepasbaar is en dat er over moet worden nagedacht.

Met maar liefst 12 moties over duurzaamheid en een amendement lijkt de aandacht voor duurzaamheid toe te nemen in de raad. En terecht, het is onze toekomst, maar vooral de toekomst voor onze kinderen en hun kinderen. Hoe laten wij deze aarde voor hun achter? Ons valt wel op dat duurzaamheid bij een aantal politieke partijen wel in het woord, maar minder tot niet in daden wordt omgezet.

Afvalplan

Met het vaststellen van een nieuw afvalplan en daarmee het invoeren van een nieuw ophaalsysteem is een belangrijke stap gezet op weg naar een afvalloze gemeente. Van afval naar grondstof. Met de geplande wijziging in het ophaalsysteem heeft het plan een groot effect op onze inwoners. We willen de inwoners meer bewust maken en goed scheidingsgedrag stimuleren, de afvalstroom verminderen en de grondstofstroom toe laten nemen. Wat we niet hoeven te verbranden kost geen geld maar levert geld op. Zo maakt dit plan jaarlijks forse besparingen mogelijk. Een mooi resultaat van doorpakken op gebied van duurzaamheid. Duurzaamheid loont.

Participatie

Hoe ondersteun je als overheid initiatieven van de burgers zonder direct in de uitvoering te schieten? Wat is er nodig om te werken vanuit mogelijkheden in plaats van beleidsregels? Over dat vraagstuk heeft de aanjaaggroep Overheidsparticipatie zich in 2016 gebogen. In 6 interactieve bijeenkomsten verkende zij het onderwerp overheidsparticipatie. Bijzonder was de gemêleerde samenstelling van deze groep: inwoners/ondernemers, raadsleden, bestuurders en ambtenaren. Er ontstonden geanimeerde gesprekken waarbij het begrip 'overheidsparticipatie' vanuit alle kanten belicht werd. Zo ontstond een breed gedragen document met aanbevelingen. De ChristenUnie is trots op het doorlopen proces en vindt dat hier best meer aandacht voor mag komen. Social media is bij uitstek geschikt om een dergelijk onderwerp voor het voetlicht te brengen.

ToBe

Cultuureducatie is belangrijk, maar niet tot elke prijs. We zijn blij dat er continuïteit is in cultuureducatie, we zijn blij dat de medewerkers niet rond Kerst in de kou stonden en we zijn blij dat Ridderkerk met de curator netjes haar verplichtingen afgehandeld heeft. Hierin heeft ons college verantwoord gehandeld, met zowel oog voor financiën als ook een fatsoenlijke omgang met en naar elkaar. Het komend jaar verwachten we onder aanvoering van de cultuurregisseur een verdere invulling van cultuureducatie in Ridderkerk.

Fiets

De ChristenUnie heeft in de afgelopen raadsperiode herhaaldelijk aandacht gevraagd voor de fiets(ers). Zowel binnen collegevoorstellen, als ook bijvoorbeeld tijdens begrotingsbehandelingen. We zien gelukkig dat de centrale plek voor de fiets ook in de Omgevingsvisie is opgenomen. Ook het verbeteren van de fietsoversteken bij rotondes (Vlietlaan en straks ook de Populierenlaan) zijn wat ons betreft prima voorbeelden, waarmee het fietscomfort wordt vergroot en het steeds logischer wordt om de fiets te gebruiken binnen Ridderkerk. We kunnen niet wachten tot de eerste uitwerkingen van de omgevingsvisie volgen. **Is de planning rond de in het uitvoeringsprogramma opgenomen fietsplan al bekend?**

Financiën

De begrotingsopzet is in de afgelopen jaren aangepast waardoor deze nu veel inzichtelijker is. Dat is niet alleen voor belang voor ambtenaren, college en raad, maar ook voor onze inwoners. Zeker ook nu de informatie op de website van de gemeente beschikbaar is. Daar kan overigens nog wel wat aan worden verbeterd om de leesbaarheid te verbeteren, het is nu wel heel veel 'muisklikken'. **Kan er bij het online plaatsen van de begroting 2018 nog een extra communicatieslag gemaakt worden?**

2018 en verder

In de begroting 2018 worden niet veel nieuwe plannen benoemd. Dat is begrijpelijk gezien de verkiezingen in maart 2018. Toch is het nu niet het moment om stil te gaan staan. Er valt nog genoeg aan te pakken. **Zo horen we graag van het college wanneer E-fiber nu echt actief aan de slag gaat in Ridderkerk, we hebben daar nog geen uitgebreide campagne van gezien.** En zo zijn er nog een aantal punten, die we hieronder graag kort willen toelichten.

Mantelzorg

Met de komst van de decentralisaties wordt sterker ingezet op informele zorg. Deze zorg wordt mede vormgegeven door de vele mantelzorgers die we in Ridderkerk hebben. Mantelzorgers verdienen onze steun. De hulp die door hen wordt geboden is vaak onbetaalbaar. En daar mag dus best wat tegenover staan. Bijvoorbeeld in de vorm van mantelzorg ondersteuning. We zien de vraag naar mantelzorgondersteuning sterk toenemen, waardoor nu inmiddels wachtlijsten zijn ontstaan. De ChristenUnie vind dan ook dat er meer budget vrijgemaakt moet worden voor mantelzorgondersteuning, en zal hiertoe een amendement indienen tijdens de behandeling van de begroting.

Minimapas

De minimapas is een succesvol onderdeel van de Ridderkerkpas. Het minimabudget wordt goed benut. De term 'goed' is hier op twee manieren op te vatten: het geld gaat op, of: het geld wordt goed besteed. Hierover kun je van mening verschillen. Zijn de gebruikers van de minimapas altijd in staat om verstandige keuzes te maken, wanneer op 1 januari het totale bedrag op de pas beschikbaar komt? **We vragen het college om nog deze collegeperiode te bekijken wat de risico's of nadelen zijn van de huidige werkwijze en eventuele verbeteringen door te voeren.** De ChristenUnie denkt hier graag over mee.

Rookvrije generatie

Positieve gezondheidszorg wordt steeds belangrijker. Wie gezond blijft, heeft geen curatieve zorg nodig. Om onze jongeren een gezonde toekomst te bieden, wil de ChristenUnie naast aandacht voor overgewicht en bewegen (bijv. middels het JOGG programma) ook inzetten op een rookvrije generatie. Sportvelden en roken, dat gaat niet samen, evenals scholen en roken. Middels een motie zal de ChristenUnie hier tijdens de begrotingsbehandeling specifiek aandacht voor vragen.

Locatie wijkteams

Rond de locatie van de wijkteams is in de relatief korte periode best wel het een en ander gewijzigd. Van ankerplaatsen in de wijk naar een centrale positie in gebouw GOED. En nu zal Koningsplein 2-5 verbouwd gaan worden om de wijkteams daar onder te brengen. De ChristenUnie vraagt zich af of deze keuze op dit moment gemaakt moest worden. Wat heeft de doorslag gegeven? De financiële kant (goedkopere huur) of betere zorg? Wat zal dit gaan betekenen voor de altijd al beoogde laagdrempeligheid? En hoe zeker zijn we dat dit echt een juiste en lange termijn keuze is? **We vragen het college om hier een reactie op te geven.**

Prestatie-indicatoren

Uit een aantal schriftelijke vragen die zijn ingediend door verschillende raadsfracties bij de begroting, is wel duidelijk dat iedereen nog zoekende is als het gaat om de methodiek en het gebruik van prestatie-indicatoren. De ChristenUnie ziet zeker de meerwaarde van het gebruik van prestatie-indicatoren. Ook beseffen we dat het op dit moment nog een redelijk nieuw terrein is, waarin ook landelijk nog veel ontwikkeling is. De ChristenUnie zou graag nog een keer met raad en college hierover in een commissiebijeenkomst de discussie over willen voeren. Mogelijk dat deze raad nog een advies kan geven richting de volgende raad. **Kan het college hier het initiatief in nemen?**

Energietransitie

We staan in de wereld, in Europa, in Nederland en daarmee ook in Ridderkerk voor een enorme opgave als het gaat om de energietransitie, waarvan de doelen zijn vastgesteld in het klimaatakkoord van Parijs. We hebben te maken met een urgent klimaatprobleem. Om in 2050 klimaatneutraal te zijn, moet het roer echt om. De verantwoordelijkheid hiervoor dringt door tot lokaal niveau, ja zelfs tot in ieder huis! Onlangs zijn we als raad geïnformeerd over de betekenis van het klimaatakkoord voor Ridderkerk. Het gaat om héél grote getallen. 2050 klinkt nog heel ver, maar als je je alleen al bedenkt dat om de Ridderkerkse daken vol te krijgen met zonnepanelen, we de komende 33 jaar per jaar net zoveel zonnepanelen moeten plaatsen als er op dit moment al in Ridderkerk aanwezig zijn, dan wordt de opgave concreter, de stappen realistischer maar dringt ook de omvang beter door.

Komt er al snel een vervolg op de commissiebijeenkomst? Wordt er gestart met een Warmtevisie, een Masterplan Energietransitie?

Klimaatadaptatie

Wateroverlast door langdurige regenval en stortbuien, hittegolven en langdurige droogteperiodes. Ook Ridderkerk zal hier mee te maken krijgen. Onlangs werd het Deltaprogramma 2018 vastgesteld en aangeboden aan gemeenten. Nieuw hierin is het Deltaplan Ruimtelijke adaptatie, vanaf dit jaar een vast onderdeel van het Deltaprogramma. Eén van de ambities is om in 2019 samen met betrokkenen in eigen regio een stresstest te hebben uitgevoerd. Een andere rol van de gemeente als regelgever is bijvoorbeeld regels stellen over het opvangen van hemelwater. Als initiator kunnen we het voortouw nemen bij nieuwe initiatieven met meerdere partijen zoals de waterschappen. De ChristenUnie zoekt zeer nadrukkelijk die rol als initiator met het waterschap, omdat we vinden dat wij over de ruimtelijke omgeving gaan. Over het groen en blauw, over het beschermen van onze inwoners in ons dorp.

Slotwoord

We mogen, ondanks alle zorgen die er zeker ook kunnen zijn, vaak achter de voordeur en heel persoonlijk maar o zo aanwezig, beseffen dat we het goed hebben in Ridderkerk. De lokale lasten zijn relatief laag, alle voorzieningen zijn in de buurt en we kennen zelfs in deze stedelijke omgeving een aantal prachtige (nieuwe) natuurgebieden zoals de Crezéepolder en het Waalbos. Met daarbij een groot sociaal bewustzijn bij veel Ridderkerkers hebben we hier goud in handen!

Als ChristenUnie geloven wij dat God ons deze periode heeft willen gebruiken. Om te doen wat goed is. Voor de bloei van Ridderkerk. We hebben ons in willen zetten voor alle inwoners van Ridderkerk. De komende raadsperiode zullen er zeker weer ingrijpende beslissingen moeten worden genomen. In het belang van Ridderkerk, in het belang van de toekomst voor onze kinderen, beslissingen die voor individuen soms heel ingrijpend kunnen zijn. Om het goede te behouden of zelfs uit te breiden willen we de komende raad twee punten meegeven:

1) Ten aanzien van de energietransitie is het echt van belang om nu te handelen. Nog nooit hebben we voor zo'n grote uitdaging gestaan. Het is onze verantwoordelijkheid om nu goed in beeld te hebben wat moet en kan worden gedaan. Wacht niet op de dag van morgen. Leg de focus op de oplossingen, niet op de nadelen van verschillende opties.

2) Taken die nu nog bij de lokale overheid zijn belegd, zullen we de komende jaren steeds meer over gaan laten aan de samenleving. Dat is een cultuuromslag. Ook als raad zullen we hier echt meer voor open moeten staan. Daarnaast is er een proces gaande van verschuiving van verantwoordelijkheden. Landelijk worden steeds meer taken bij de lokale overheid neergelegd. We moeten leren anders vast te houden, de regie mag meer en meer naar onze inwoners. Als raad moeten we veel meer sturen op kaders, en veel minder op punten en komma's.

Dit waren alweer de laatste algemene beschouwingen van deze raadsperiode. Als ChristenUnie hebben we, mede dankzij het gesloten coalitieakkoord, veel van onze wensen en ideeën kunnen realiseren. Dat realiseren doe je niet alleen, maar samen. Samen binnen een coalitie, maar vooral ook samen met de gehele raad, het college, de ambtenaren en onze inwoners. Met een positieve blik op onze gemeente, positief denken als grondhouding en openstaan voor anderen, daarmee kom je vooruit! Dat is onze insteek de afgelopen periode geweest. En dat mag u ook van ons in een volgende raadsperiode verwachten. Ongeacht de verkiezingsuitslag.

We wensen de (nieuwe) raad en college, en alle ambtenaren Gods onmisbare zegen op het werk dat ons de komende vier jaar staat te wachten.

De fractie van de ChristenUnie,

Arie van Nes, Tjalke Alkema en Robert Kooijman

Onze vragen op een rijtje

1. **Uitvoeringsprogramma omgevingsvisie:** Welke onderdelen van het uitvoeringsprogramma worden deze collegeperiode nog concreet in gang gezet?
2. **Fiets:** Is de planning rond de in het uitvoeringsprogramma opgenomen fietsplan al bekend?
3. **Digitale begroting:** Kan er extra aandacht worden geschonken aan het digitaal beschikbaar stellen van de begroting?
4. **Glasvezel:** Wanneer gaat E-fiber nu echt actief aan de slag in Ridderkerk?
5. **Minimapas:** Kan het college nog deze collegeperiode bekijken welke eventuele verbeteringen nog mogelijk zijn rond de minimapas?
6. **Verhuizing wijkteams:** Kunnen we nog een keer toegelicht krijgen hoe de belangenafweging heeft plaatsgevonden rond de voorgenomen verhuizing van de wijkteams vanuit GOED naar gebouw-C op het Koningsplein?
7. **Prestatie-indicatoren:** Kan het college het initiatief nemen om samen met raad nogmaals het gesprek aan te gaan over de in de begroting en jaarrekening opgenomen prestatie-indicatoren?
8. **Energietransitie:** Komt er al snel een vervolg op de commissiebijeenkomst? Wordt er gestart met een warmtevisie, een Masterplan Energietransitie?